

Fakta om pesticider i grundvand og beskyttelse af drikkevand

1. Er det rigtigt, at den generelle pesticid-forurening af vores grundvand stiger?

Nej, det er ikke rigtigt. Der bliver i dag fundet flere pesticider i grundvandet end tidligere. Men det er ikke ensbetydende med, at grundvandet er mere forurennet end tidligere.

En af grundene til, at det kan se sådan ud, er, at vi over de sidste 20 år løbende har analyseret for flere og flere af de pesticider, som det er mest sandsynligt at finde. Dertil kommer at overvågningen er blevet mere målrettet så målingerne i højere grad foretages de steder, hvor der er størst sandsynlighed for at finde pesticider og der måles oftere i borer, hvor der har været fund end i borer uden fund. Det kan derfor se ud, som om der er flere pesticider i grundvandet, men det skyldes formodentligt den mere målrettede overvågning, som gør det vanskeligt at sammenligne tallene.

2. Er det rigtigt, at rester af godkendte sprøjtemidler i stigende grad måles i grundvandet?

Nej, det er ikke rigtigt. Det er Miljøstyrelsens vurdering, at de pesticider, der findes i grundvandet, helt overvejende skyldes fortidens synder.

Miljøstyrelsen har i dag forbudt eller lagt væsentlige restriktioner på alle de stoffer, der truer grundvandet. Når dette slår igennem i fremtiden, forventes færre fund i grundvandet, fordi reglerne er blevet strammet løbende.

3. Hvad gør myndighederne for at beskytte grundvand?

Danmark har noget af verdens reneste drikkevand, og danskerne skal fortsat trygt kunne drikke vand fra vandhanen. Ud over den skrappe godkendelsesordning har Miljøministeriet løbende skærpet beskyttelsen og indført krav om, at alle vandværker tester for flere pesticider og pesticidnedbrydningsprodukter.

Beskyttelsesområdet omkring vandindvindingsboringerne er udvidet fra 10 til 25 meter. Hermed mindskes risikoen for at pesticider bliver trukket ned til grundvandet.

Hertil kommer at Kommunerne har muligheden for, efter konkret vurdering, at udlægge lige præcis den beskyttelseszone, som er nødvendig for at beskytte drikkevandet, uanset om den er 50, 200 eller 600 m.

4. Kan der være behov for mere beskyttelse omkring vandindvindingsboringer end de obligatoriske 25 meter?

Der kan være situationer, hvor der er behov for en større beskyttelseszone. Derfor er det også muligt for kommunerne med udgangspunkt i hydrogeologien at etablere beskyttelseszoner med f.eks. en størrelse på 300 meter. Disse boringsnære beskyttelsesområder - BNBO - er bl.a. efterspurgt af vandværkerne. Hvis en kommune vurderer, at der på baggrund af en konkret vurdering af de lokale forhold, herunder de geologiske, klimatiske og indvindingsmæssige forhold og anvendelsen i øvrigt, består en forurening eller en fare herfor, så kan kommunen etablere et større

beskyttelsesområde omkring boringen, hvor der f.eks. ikke må sprøjtes med pesticider. Disse beskyttelsesområder kan være op til 300 meter - eller større. Alt afhængigt af behovet.

5. Hvad gøres der for at give en bedre beskyttelse i dag?

Det danske grundvand beskyttes i dag meget bedre end for år tilbage. Danmark har en restriktiv godkendelsesordning, et varslingsystem for pesticider, og grundig overvågning af grundvandet. Miljøstyrelsen har forbudt eller begrænset anvendelsen af bestemte pesticider, når der har været behov for det. Der er blevet indført regler om vaskepladser, hvor landmændene fylder og vasker deres sprøjter, og til sprøjteudstyr for at modvirke forurening fra spild, ligesom beskyttelseszonen omkring drikkevandsboringer er udvidet fra 10 til 25 meter. Endelig er der i lovgivningen mulighed for, at kommunerne kan etablere større zoner efter en konkret vurdering af de lokale forhold.

6. Hvordan er grænseværdien for pesticider i grundvand fastsat

Grænseværdien for pesticider i grundvand og i drikkevand er fastsat til 0,1 mikrogram pr. liter i EU's direktiver for grundvand og drikkevand. Grænsen er politisk fastsat ud fra den laveste koncentration, det var muligt at måle, da reglerne blev udarbejdet. Grænseværdien er dermed ikke fastsat ud fra en sundhedsmæssig risikovurdering. I langt de fleste tilfælde er den sundhedsmæssige grænseværdi 100 til 1000 gange højere. Derfor er der ingen sundhedsmæssig risiko forbundet med at drikke vores drikkevand.